

Łubin żółty

Uwagi ogólne

Aktualnie w Krajowym rejestrze z łubinem żółtym znajduje się 11 polskich odmian, 9 z nich to odmiany niesamokończące, a pozostałe 2 są o samokończącym typie wzrostu. Wszystkie cechuje niska zawartość alkaloidów. Na terenie naszego województwa badano 8 odmian niesamokończących i 1 samokończącą. Doświadczenia z łubinem żółtym były prowadzone w ZDOO Ruska Wieś i ZDOO Rychliki. W celu poszerzenia informacji o odmianach opracowanie zostało wzbogacone o dane z ZDOO Marianowo z sąsiedniego województwa podlaskiego oraz średnie plonowanie odmian z kraju.

Wyniki doświadczeń

W roku 2021 uzyskany średni plon nasion był niższy niż w roku ubiegłym. Najwyższe plony uzyskano w ZDOO Marianowo. Wśród odmian o niesamokończącym typie wzrostu zarówno w Rychlikach, Ruskiej Wsi i Marianowie wyróżniły się Mister i Puma, ponadto w Rychlikach oraz w Ruskiej Wsi odmiana Diament. We wszystkich punktach w ostatnim roku dobrze plonowała samokończąca odmiana Perkoz. Analiza ostatniego trzylecia wykazała, iż dosyć stabilnie plonującymi odmianami były Mister i Puma. Najwyższą masą tysiąca (MTN) charakteryzował się Bursztyn, a najniższą (MTN) Lord.

Tabela 1.

Lubin żółty. Odmiany badane. Rok zbioru: 2021

Lp.	Odmiana	Kod kraju pochodzenia	Rok wpisania do Krajowego rejestru *	Rok włączenia do LOZ	Hodowca (jednostka prowadząca hodowlę zachowawczą lub dla odmian zagranicznych krajowy przedstawiciel)
odmiany niesamokończące					
1.	Mister	PL	2003	2021	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
2.	Lord	PL	2006		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
3.	Baryt	PL	2011		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
4.	Bursztyn	PL	2014		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
5.	Puma	PL	2017	2020	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
6.	Diament	PL	2019		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
7.	Goldeneye	PL	2019		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
8.	Salut	PL	2020		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
odmiany samokończące					
9.	Perkoz	PL	2008		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin

* - według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do Krajowego rejestru w Polsce”

Tabela 2.

Lubin żółty. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2021

Miejscowość	ZDOO Rychliki <i>pow. Elbląg</i>	ZDOO Ruska Wieś <i>pow. Elk</i>	ZDOO Marianowo <i>woj. podlaskie</i>
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni słaby	żytni dobry	żytni bardzo dobry
Klasa bonitacji gleby	IV b	IV b	III b
pH gleby w <i>KCl</i>	5,6	6,6	5,5
Przedplon	pszenżyto ozime	żyto ozime	pszenica jara
Data siewu	19.04.	12.04.	12.04.
Obsada nasion (<i>szt./m²</i>)	90; 120	90; 120	90; 120
Data zbioru	23.08.	10.08.	09.08.
Nawożenie mineralne			
N (<i>kg/ha</i>)	-	-	18
P₂O₅ (<i>kg/ha</i>)	40	20	36
K₂O (<i>kg/ha</i>)	60	40	102
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (<i>nazwa</i>)	Maxim 25 FS		
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	Wing P 462,5 EC (2,5l) Boxer 800 EC (1,5l) Agil-S 100 EC (1,2l)	Wing P 462,5 EC (2,5l) Boxer 800 EC (1,5l)
Insektycyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	Mospilan 20 SP (0,2kg)	-
Inne zabiegi			
Inne zabiegi (<i>nazwa</i>)	Nitragina	Nitragina	Nitragina

Tabela 3.

Łubin żółty. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2021

Lp.	Wyszczególnienie	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo
1.	Termin początku kwitnienia (data)	19.06.	16.06.	19.06.
2.	Termin dojrzałości technicznej (data)	27.07.	22.07.	25.07.
3.	Wysokość roślin (cm)	56	47	58
4.	Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia (skala 9°)	8,8	9	9
5.	Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)	7,9	9	8,3
6.	Masa 1000 nasion (g)	135,1	116,9	113,9
7.	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	19,4	13,4	16,5
8.	Choroby – Antraknoza (9°)	7,4	9	9
9.	Plon nasion (przy wilgotności 14%) dt/ha	<u>11,8</u>	<u>9,7</u>	<u>16,2</u>

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4.

Łubin żółty. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2021

przy wilgotności nasion 14%

Lp.	Odmiana	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo	średnia z kraju wg COBORU
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>		<u>13,2</u>	<u>10,2</u>	<u>17,7</u>	<u>15,3</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>					
1.	Mister	122	102	108	108
2.	Lord	94	96	99	100
3.	Baryt	51	93	81	93
4.	Bursztyn	-	24	41	-
5.	Puma	125	102	120	111
6.	Diament	104	112	97	106
7.	Goldeneye	95	100	95	102
8.	Salut	89	86	91	102
<i>odmiany samokończące</i>					
9.	Perkoz	119	109	108	90

Wzorzec w 2021 roku – średnia z wszystkich odmian

Tabela 5.

Łubin żółty. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2021; 2020; 2019
przy wilgotności nasion 14%

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Lata				
			2021	2020	2019	2020-2021	2019-2021
Wzorzec (dt/ha)			<u>13,7</u>	<u>20,4</u>	<u>12,7</u>	<u>17,1</u>	<u>15,6</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>							
1.	Mister	3	111	113	96	112	107
2.	Lord	3	96	92	97	94	95
3.	Baryt	3	75	-	93	-	84*
4.	Bursztyn	3	33	-	93	-	63*
5.	Puma	3	116	98	107	107	107
6.	Diament	3	104	-	117	-	111*
7.	Goldeneye	3	97	-	99	-	98*
8.	Salut	2	89	104	-	97	-
<i>odmiany samokończące</i>							
9.	Perkoz	3	112	91	99	102	101
Liczba doświadczeń			3	3	3	6	9

Wzorzec w 2021 średnia z wszystkich odmian

*- wyniki z roku 2019 i 2021

Tabela 6.

Łubin żółty. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2021; 2019-2021

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wysokość roślin (cm)		Początek kwitnienia (kolejny dzień roku)		Dojrzałość techniczna (kolejny dzień roku)		Masa 1000 nasion (g)	
			2021	2019-2021	2021	2019-2021	2021	2019-2021	2021	2019-2021
Wzorzec (skala 9°)			<u>54</u>	<u>61</u>	<u>170</u> <u>19.06.</u>	<u>166</u> <u>15.06.</u>	<u>207</u> <u>26.07.</u>	<u>208</u> <u>27.07.</u>	<u>121,8</u>	<u>135,9</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>										
1.	Mister	3	1	1	0	-1	-1	0	5,0	5,0
2.	Lord	3	-2	-1	0	0	1	1	-11,4	-8,5
3.	Baryt	3	-3	-4*	0	0*	1	1*	0,9	-1,1*
4.	Bursztyn	3	-7	-4*	0	0*	2	1*	10,6	7,3*
5.	Puma	3	4	3	2	2	2	2	3,0	3,7
6.	Diament	3	-1	0*	-1	-1*	0	0*	-2,9	0,1*
7.	Goldeneye	3	-1	-3*	-1	-1*	0	-1*	-0,1	1,0*
8.	Salut	2	-3	-	0	-	1	-	4,8	-
<i>odmiany samokończące</i>										
9.	Perkoz	3	4	2	0	-2	-3	-3	0,8	-3,1
Liczba doświadczeń			3	9	3	9	3	9	3	9

Wzorzec w 2021 średnia z wszystkich odmian

*- wyniki z roku 2019 i 2021